

1793

UCHWAŁA Nr 7/303/2009 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 kwietnia 2009 r.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

- I. Stwierdza nieważność §2 uchwały Nr XXX/176/2009 Rady Gminy Bralin z dnia 30 marca 2009 roku w sprawie wyznaczenia inkasentów poboru podatku leśnego i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso w części dotyczącej wyrażenia „i opłaty”
- II. Stwierdza, że uchwała Nr XXX/176/2009 Rady Gminy Bralin z dnia 30 marca 2009 roku w sprawie wyznaczenia inkasentów poboru podatku leśnego i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso została w zakresie postanowień §2 podjęta z naruszeniem prawa.
- III. Uznaje, że naruszenie to ma charakter nieistotny.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 6 kwietnia 2009 r. Rada Gminy Bralin powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) postanowiła co następuje:

- zarządziła pobór podatku leśnego w drodze inkasa (§1 uchwały)
- określiła inkasentów ww. podatku w sposób następujący: „Na inkasentów podatków i opłaty o których mowa w §1 wyznacza się sołtysów wsi” (§2 uchwały)
- ustaliła wynagrodzenie dla inkasentów (§3 uchwały)

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie art. 61 §1 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) zawiadomiła przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XXX/176/2009 Rady Gminy Bralin z dnia 30 marca 2009 roku w sprawie wyznaczenia inkasentów poboru podatku leśnego i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso wyznaczając jednocześnie termin badania na dzień 22 kwietnia 2009 r.

Rozpoznając sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje:

Stwierdzenie nieważności zawartego w wyżej wskazanym § 2 wyrażenia „i opłaty” wynika z faktu, iż nie znajduje ono merytorycznego uzasadnienia, gdyż w § 1 przedmiotowej uchwały, do którego odwołuje się w/w §2 zarządzono w drodze inkasa pobór podatku leśnego a nie opłaty.

Zatem orzeczenie nieważności w ww. zakresie jest w pełni uzasadnione.

Zgodnie z postanowieniem art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisem ustawowym zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie poboru i inkasa podatku leśnego jest art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym stanowiący, iż „Rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego (....) w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso”.

Postanowienie zawarte w wyżej wskazanym §2 badanej uchwały stanowiące, iż na inkasentów podatku leśnego wyznacza się sołtysów wsi narusza przepis art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym gdyż niedostatecznie indywidualizuje osobę inkasenta oraz nieprecyzyjnie określa obszar działania inkasenta.

Pogląd taki wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 stycznia 2008 r. Sygn. II FSK 1526/06 wydanym w przedmiocie określenia inkasentów.

Sąd podkreślił, iż powierzenie komuś stanowiska (funkcji) inkasenta musi poprzedzać zgoda danego podmiotu (w tym przypadku sołtysa) na przyjęcie łączących się z tym obowiązków. W razie zmiany na stanowisku sołtysa, obowiązki inkasenta przechodziłyby automatycznie na osobę przejmującą jego funkcje, co niewątpliwie naruszałoby zasadę uprzedniego uzyskania jej zgody.

W uzasadnieniu wyroku podzielono również pogląd, iż podatnik ma prawo do tego, aby po zapoznaniu się z należycie ogłoszonym aktem prawa miejscowego wiedzieć, kto jest uprawniony do pobrania od niego podatku (opłaty). Nadto więz podatnik inkasent wymaga także wyraźnego podania w uchwale obszaru działania inkasenta, aby nie było wątpliwości, że inkasent dla obszaru jednego sołectwa nie ma prawa poboru podatków (opłat) na terenie innego.

Z poglądem tym korespondują ustalenia poczynione w uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 października 2001 r., SA/Rz 1622/01 („Finanse Komunalne” 2002, Nr 2, s. 60). Sąd podniósł w nim, że uchwała w sprawie zarządzenia poboru podatków (opłat) w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso jest aktem prawa miejscowego zawierającym przepisy powszechnie obowiązujące na terenie gminy. Nie można w związku z tym przyjąć, że jest ona adresowana wyłącznie do osób wyznaczonych na inkasentów. Mieszkańcy gminy mają w takim razie prawo wiedzieć, kto jest umocowany do pobierania podatków (opłat). Konstrukcja unormowana przepisami powołanych ustaw sprawia zatem, iż określenie (wyznaczenie) inkasenta może nastąpić jedynie przez zastosowanie techniki wskazania konkretnego.

Wobec powyższego uchwała Nr XXX/176/2009 Rady Gminy Bralin z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia inkasentów poboru podatku leśnego i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso została podjęta z naruszeniem postanowień art.6 ust.8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) w części obejmującej określenie inkasentów (§2 uchwały). W ocenie Kolegium Izby wskazane wyżej naruszenie prawa ma charakter nieistotny.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

1794

UCHWAŁA Nr 7/305/2009 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 kwietnia 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby w Poznaniu orzeka nieważność postanowień uchwały Nr XXIII/119/2009 Rady Miejskiej w Mikstacie z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na terenie Miasta i Gminy Mikstat

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 1 kwietnia 2009 roku, Rada Miejska w Mikstacie powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) oraz art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 30 października 2002 roku (winno być ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r.) o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. 2006 r. Nr 121 poz. 844 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.), art. 28 §4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) podjęła uchwałę w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso. Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie art. 61 §1 i §4 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomiła przedstawiciela gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając jednocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 22 kwietnia 2009 roku.

Rozpoznając sprawę na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 2009 roku Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W §1 Rada Miejska w Mikstacie postanowiła zarządzić pobór w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na terenie miasta i wsi. Postanowieniem §2 Rada określiła, że „do poboru należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego upoważnia się:

- a) na terenie miasta – Urząd Miasta i Gminy Mikstat
- b) na terenie wsi – sołtysów ”.

W §3 uchwały, Rada określiła wysokość stawek wynagrodzenia za inkaso należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego dla Sołtysów poszczególnych wsi.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisami rangi ustawowej dającym radzie gminy uprawnienia do uchwalania podatków i opłat lokalnych, zarządzania poboru podatków i opłat w drodze inkasa, wyznaczania inkasentów i ustalania wynagrodzenia za inkaso są przepisy ustaw: o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o podatku rolnym, podatku leśnym. I tak na mocy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso. Odpowiednie brzmienie mają przepisy art. 6b ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym. Z przytoczonych przepisów wynika zatem, że